

Prof. Dr. MUSTAFA SÖNMEZ

Kişisel Bilgiler

İş Telefonu: [+90 446 225 1930](tel:+904462251930) Dahili: 40326

E-posta: msonmez@erzincan.edu.tr

Web: <https://avesis.ebyu.edu.tr/msonmez>

Uluslararası Araştırmacı ID'leri

ORCID: 0000-0003-3651-6044

Yoksis Araştırmacı ID: 105495

Biyografi

Prof. Dr. Mustafa SÖNMEZ, 1962 yılında Erzurum'un Tortum İlçesinde doğdu. İlk ve Ortaokulu burada bitirdi. 1979'da Erzurum İmam-Hatip Lisesini bitirdi. 1984 yılında Erciyes Üniversitesi İlahiyât Fakültesinden mezun oldu. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı muhtelif okullarda öğretmenlik yaptı. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Kelâm Anabilim Dalında Yüksek Lisans, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Kelâm Anabilim Dalında doktora yaptı. 1992'de Ankara'da Yabancı Diller Eğitim Merkezinde bir yıl modern Arapça eğitimi gördü. 1998'de Erzincan İlahiyât Meslek Yüksekokuluna Kelâm Anabilim Dalında Yardımcı Doçent olarak atandı. Aynı okulda dokuz yıl idarecilik yaptı. 2010 yılında Erzincan Üniversitesine bağlı İlahiyat Fakültesinin açılmasından sonra adı geçen Fakülteye atandı. 2017 yılında Doçent, 2023 yılında Profesör oldu. Halen aynı Fakültede Profesör olarak görevini sürdürmektedir. Evli ve üç çocuk babasıdır.

Eğitim Bilgileri

Doktora, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kelam, Türkiye 1992 - 1997

Yüksek Lisans, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kelam, Türkiye 1988 - 1991

Lisans, Erciyes Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Türkiye 1981 - 1984

Yabancı Diller

İngilizce, B2 Orta Üstü

Arapça, B2 Orta Üstü

Yaptığı Tezler

Doktora, İhya Hareketlerinde Mevdûdî, Erzincan Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1997

Yüksek Lisans, Kur'an'ın İlahî Kitap Oluşu ve Mu'cizeliği, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kelam, 1991

Araştırma Alanları

Sosyal ve Beşeri Bilimler, İlahiyat, Kelam

AKADEMİK UNVANLAR / GÖREVLER

Doç. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2017 - Devam Ediyor
Yrd. Doç. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 1997 - 2017
Okutman, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 1996 - 1997

Akademik İdari Deneyim

Yüksek Lisans Tez Konusu Öneri Formu Komisyon Üyesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2021 - Devam Ediyor
İhale ve Satın Alma Komisyonu, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2020 - Devam Ediyor
Malzeme Terkini Komisyonu, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2020 - Devam Ediyor
Kalite ve Güvence Komisyonu, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2020 - Devam Ediyor
Doktor Öğretim Üyesi Akademik Kriter Komisyonu, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2020 - Devam Ediyor
Fakülte Kurulu Üyesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2018 - Devam Ediyor
Anabilim/Bilim Dalı Başkanı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2014 - Devam Ediyor
Erzincan Üniversitesi, Erzincan İlahiyat Meslek Yüksek Okulu, 2000 - 2009

Yönetilen Tezler

SÖNMEZ M., Fahreddin Razi'ye Göre Mucize, Yüksek Lisans, U.Mutlu(Öğrenci), 2015

Jüri Üyelikleri

Tez Savunma (Yüksek Lisans), Tez Savunma (Yüksek Lisans), Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Ocak, 2022
Doktora Yeterlik Sınavı, Doktora Yeterlik Sınavı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Aralık, 2021
Doktora Tez İzleme Komitesi (TİK) Üyeliği, Doktora Tez İzleme Komitesi (TİK) Üyeliği, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Mayıs, 2021
Doktora Yeterlik Sınavı, Doktora Yeterlik Sınavı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Mayıs, 2021
Tez Savunma (Yüksek Lisans), Tez Savunma (Yüksek Lisans), Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Ocak, 2021
Akademik Kadroya Atama-Yardımcı Doçentlik, Akademik Kadroya Atama, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Ocak, 2021
Doktora Yeterlik Sınavı, Doktora Yeterlik Sınavı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Ağustos, 2020
Doktora Yeterlik Sınavı, Doktora Yeterlik Sınavı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Ocak, 2020
Doktora Yeterlik Sınavı, Doktora Yeterlik Sınavı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Ocak, 2020
Akademik Kadroya Atama-Yardımcı Doçentlik, Akademik Kadroya Atama, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Ekim, 2019
Tez Savunma (Yüksek Lisans), Tez Savunma (Yüksek Lisans), Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Ocak, 2019
Akademik Kadroya Atama-Yardımcı Doçentlik, Akademik Kadroya Atama, Atatürk Üniversitesi, Aralık, 2018
Tez Savunma (Yüksek Lisans), Tez Savunma (Yüksek Lisans), Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Haziran, 2018

SCI, SSCI ve AHCI İndekslerine Giren Dergilerde Yayınlanan Makaleler

I. Peygamberlerin "Tebliğ Sıfatı" ve Bu sıfatın Arka Planını Oluşturmada Diğer Sıfatların Rolü(Tebliğde

Temsil Gücünün Önemi)

SÖNMEZ M.

e-Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (elektronik), cilt.10, sa.35, ss.277-298, 2011 (SSCI)

II. İmanın Ahlakî Yaptırım Gücü

SÖNMEZ M.

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.XIII, sa.23, ss.117-141, 2011 (SCI-Expanded)

Diğer Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- I. **Mevdûdî'nin Neo-Selefist Kader Anlayışı**
SÖNMEZ M.
EKEV AKADEMİ DERGİSİ, 2023 (Hakemli Dergi)
- II. **Burhan İşleyen, Dünyevileşme, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2018, 236 s. ISBN: 9786057580009.**
SÖNMEZ M.
Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2023 (Hakemli Dergi)
- III. **Ahmet Çelik, Kuzeye Afrika Kelamı Muhammed b. Yusuf es-Senûsi'nin Kelam Anlayışı, SONÇAĞ YAYINCILIK MATBAACILIK,2021,Ankara, 214 s. 978-625-8455-57-1.**
SÖNMEZ M.
KADER, 2023 (Hakemli Dergi)
- IV. **Aklı Yerinde ve Zamanında Kullanma Perspektifinde Peygamberlerin Fetanet sıfatı**
SÖNMEZ M.
KADER, 2022 (Hakemli Dergi)
- V. **Kelamcılara Göre "Dillerin Kaynağı" Problemi ile ilgili Tartışmalara İlişkin Bir Değerlendirme**
SÖNMEZ M.
Kelam Araştırmaları Dergisi, cilt.8, sa.1, ss.183-210, 2010 (Hakemli Dergi)
- VI. **Zemahşeri'nin Keşşâf'ında Cennetle İlgili İfadelerin Tahlili**
SÖNMEZ M.
EKEV AKADEMİ DERGİSİ, cilt.13, sa.38, ss.137-159, 2009 (Hakemli Dergi)
- VII. **Kelamî Düşüncede Allah'ın İradesini Sınırlandırma Problemi(Mutezili Yaklaşımın Bir Tahlili)**
SÖNMEZ M.
EKEV AKADEMİ DERGİSİ, cilt.8, sa.20, ss.141-157, 2004 (Hakemli Dergi)
- VIII. **İslam Modernizminin Doğuşu ve İki Önemli Temsilcisi (Afganî ve Abduh'un Modernist Yönlerine Kısa Bir Bakış)**
SÖNMEZ M.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ, sa.18, ss.153-178, 2002 (Hakemli Dergi)
- IX. **İhyacılığın Doğuşu ve Bazı Önemli Temsilcileri (Gazali, İbn Teymiyye, Birgivi ve Muhammed Abdulvahhab'ın İhyacı Yönlerine Kısa Bir Bakış)**
SÖNMEZ M.
EKEV AKADEMİ DERGİSİ, cilt.3, sa.1, ss.25-37, 2001 (Hakemli Dergi)

Kitap & Kitap Bölümleri

- I. **Dünden Bugüne İslam Dünyasında Görülen Selefiyeci-Yenilikçi Akımlar ve Temsilcileri**
SÖNMEZ M.
Kitap Dünyası, 2023
- II. **Mevdûdî**
SÖNMEZ M.
XIX. Yüzyıldan Günümüze İslam Düşünürleri 2, Kemal Sözen vd., Editör, Divan Kitap, İstanbul, ss.345-368, 2023

- III. **İmamiyye Şiası**
Sönmez M.
Tarihsel Süreçte Kelam -Kelam Tarihi-, Ekrem Uysal, Editör, Klm Yayınları, Kahramanmaraş, ss.254-268, 2022
- IV. **Zeydiyye**
Sönmez M.
Tarihsel Süreçte Kelam -Kelam Tarihi-, Ekrem Uysal, Editör, Klm Yayınları, Kahramanmaraş, ss.171-183, 2022
- V. **İmamiyye Şiası**
SÖNMEZ M.
Tarihsel Süreçte Kelam-Kelam Tarihi-, Ekrem Uysal, Editör, Mütercim Yayınları, İstanbul, ss.254-269, 2021
- VI. **Birgivi Mehmed Efendi'nin İhyacı Yönüne Kısa Bir Bakış**
SÖNMEZ M.
Balıkesirli Bir İslam Âlimi İmam Birgivi II, Mehmet Bayyigit vd., Editör, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Kent Arşivi Yayınları, Balıkesir, ss.133-144, 2021
- VII. **Nübüvvet -II-**
Sönmez M.
Sistematik Yaklaşımla Kelam Araştırmaları I-II, Ekrem Uysal, Editör, Mütercim Yayınları, İstanbul, ss.371-394, 2020
- VIII. **Ahiret Gününe İman**
Sönmez M.
Kavramlardan Esaslara İslam İnancı, Recep Ardoğan, Editör, İlahiyat, Ankara, ss.239-258, 2019
- IX. **Birgivi Mehmet Efendi'nin İhyacı Yönüne Kısa Bir Bakış**
Sönmez M.
BALIKESİRLİ BİR İSLAM ÂLİMİ İMAM BİRGİVİ, Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT, Doç. Dr. Mehmet ÖZKAN, Dr Öğr. Üyesi Ahmet Ali ÇANAKCI, Dr. Öğr. Üyesi Asem Hamdy ABDELGHANY, Editör, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, Balıkesir, ss.251-273, 2019
- X. **Ahiret Gününe İman**
SÖNMEZ M.
Kavramlardan Esaslara İslam İnancı, Recep Ardoğan, Editör, İlahiyat, İstanbul, ss.239-258, 2019
- XI. **Mevdûdî (1903 - 1979)**
SÖNMEZ M.
XIX. Yüzyıldan Günümüze Çağdaş İslam Düşünürleri, Prof. Dr. Kemal Sözen - Doç. Dr. Ali Kürşat Turgut - Doç. Dr. Sabri Yılmaz, Editör, Divan Kitap, İstanbul, ss.349-379, 2017
- XII. **İmamiyye Şia'sına Göre Meâd (Ahiret) İnancı**
Sönmez M.
İlahiyat, Ankara, 2016
- XIII. **Mu'tezile'ye Göre Yeniden Diriliş (Ba's) İnancı**
Sönmez M.
İlahiyat, Ankara, 2016

Hakemli Kongre / Sempozyum Bildiri Kitaplarında Yer Alan Yayınlar

- I. **Birgivi Mehmet Efendi'nin İhyacı Yönüne Kısa Bir Bakış**
Sönmez M.
Balıkesirli Bir İslam Alimi İmam Birgivi Uluslararası Sempozyumu, Balıkesir, Türkiye, 19 - 21 Ekim 2018, ss.51
- II. **Erzurum'lu Hoca Mehmet Nusret'in Nazariyat-ı Fıkhiyye ve Adât-ı Milliye" İsimli Eserine Göre Müslümanların Gerileyiş Sebepleri**
SÖNMEZ M.
Türk-İslam Düşünce Tarihinde Erzurum Sempozyumu, Erzurum, Türkiye, 26 - 28 Haziran 2006, cilt.1, ss.123-139

Desteklenen Projeler

SÖNMEZ M., Yükseköğretim Kurumları Destekli Proje, "İmamiyye Şia'sına Göre Meâd (Ahiret) İnancı", 2015 - 2016

Bilimsel Hakemlikler

Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Diğer Dergiler, Haziran 2021

İĞDIR ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ, Hakemli Bilimsel Dergi, Kasım 2020

Kader, Hakemli Bilimsel Dergi, Kasım 2020

Kader, Hakemli Bilimsel Dergi, Nisan 2020

Metrikler

Yayın: 26

Akademi Dışı Deneyim

Milli Eğitim Müdürlüğü, Milli Eğitim Müdürlüğü, Örgün Eğitim Kurumları

MEB

Diğer Kamu Kurumu, Diyanet İşleri Başkanlığı, Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü